ISSN:3030-332X
Impact factor: 9,493
International journal of scientific researchers

KITOB HAM DO‘ST BO‘LA OLADIMI?

Kenjayeva Nigoraxon Valiyevna
Andijon viloyati, Shahrixon tumani
MMTB ga qarashli 36-umumiy o‘rta ta’lim maktabining
Boshlang‘ich sinf o‘qituvchisi
Doi: https://doi.org/10.5281/zenodo.20498258

Annotatsiya. Ushbu maqolada kitobning boshlang‘ich sinf o‘quvchilari hayotidagi ahamiyati, bilim manbai, tarbiya vositasi va sodiq do‘st sifatidagi o‘rni yoritiladi. Maqolada kitob o‘qishning foydali va foydasiz tomonlari, o‘quvchilarni kitob bilan do‘stlashtirish usullari ham ko‘rib chiqiladi.

Kirish

Insonning hayotida do‘st juda muhim. Do‘st bilan o‘ynaymiz, gaplashamiz va quvonchimizni bo‘lishamiz. Lekin biz har doim yonimizda bo‘ladigan, hech qachon xafa qilmaydigan yana bir do‘st bor. Bu — **kitob**. Kitob bizni zeriktirmaydi, bizga ko‘p narsalarni o‘rgatadi va yaxshi inson bo‘lishimizga yordam beradi. Kitob bilan do‘stlashgan bola ko‘p bilimli, aqlli va odobli bo‘lib ulg‘ayadi. Shuning uchun ham “Kitob ham do‘st bo‘la oladimi?” degan savol juda muhimdir. Bugungi kunda bolalar ko‘proq telefon va televizor bilan qiziqadi, kitobga esa kam vaqt ajratadi. Shu bilan birga, kitob — insonning eng sodiq do‘sti va bilim manbai.

1.**Kitobning bilim manbai sifatidagi roli**

Kitob — bilimning eng muhim manbaidir. Kitob orqali biz harflarni o‘rganamiz, o‘qishni va yozishni bilib olamiz. Kitob bizga tabiat, hayvonlar, insonlar va ularning hayoti haqida ko‘p qiziqarli ma’lumotlar beradi. Har bir o‘qilgan kitob bizning bilimimizni oshiradi va fikrlashimizni kengaytiradi.Kitob o‘qigan bola yangi so‘zlarni o‘rganadi, to‘g‘ri gapirishni bilib oladi va savollarga javob topa oladi. Kitob bizga yaxshilik va yomonlikni ajratishni, halol va mehnatsevar bo‘lishni o‘rgatadi. Shuning uchun kitobni bilim manbai deb ataymiz va uni doimo e’zozlashimiz kerak. Kitob bolaga dunyoqarash, tabiat, jamiyat, insonlar hayoti haqida bilim beradi. Badiiy kitoblar tasavvurni rivojlantiradi.

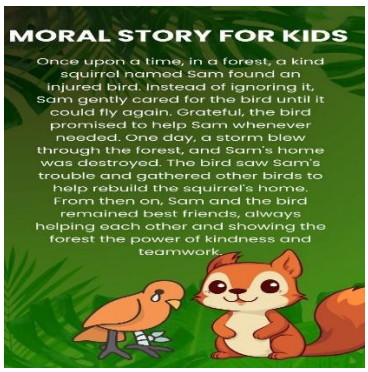

3. Kitob — tarbiya vositasi

Kitob inson tarbiyasida muhim o‘rin egallaydi. U bolani kichikligidan boshlab to‘g‘ri yo‘lga boshlaydi va unda yaxshi xulq-atvorni shakllantiradi. Kitoblar orqali bolalar yaxshilik va yomonlikni ajratishni, halol bo‘lishni, mehnat qilishni va kattalarga hurmat bilan munosabatda bo‘lishni o‘rganadilar. Har bir o‘qilgan asar bolaning qalbida yaxshi fazilatlarning paydo bo‘lishiga sabab bo‘ladi. Kitobdagi qahramonlar bolalar uchun ibrat bo‘lib xizmat qiladi. Ularning xatti-harakatlari orqali bola to‘g‘ri qaror qabul qilishni va o‘zini jamiyatda qanday tutish kerakligini bilib oladi. Kitob o‘qigan bola sabrli, mehribon va odobli bo‘lib ulg‘ayadi. Shuningdek, kitob bolaning nutqini rivojlantiradi, fikrlash doirasini kengaytiradi va mustaqil o‘ylashga o‘rgatadi. Bugungi kunda texnologiyalar rivojlangan bo‘lsa-da, kitobning tarbiyaviy ahamiyati hech qachon kamaymaydi. Kitob — bolaning eng yaqin do‘sti, eng ishonchli maslahatchisi va to‘g‘ri yo‘l ko‘rsatuvchisidir. Shuning uchun har bir oila va maktabda bolalarni kitob o‘qishga o‘rgatish, kitobga mehr uyg‘otish muhim vazifa hisoblanadi. Hikoyalar orqali bola halollik, sabr-toqat, do‘stlik kabi fazilatlarni o‘rganadi. Kitob tarbiyaviy ahamiyatga ega.

4. Kitob — sodiq do‘st

Kitob insonning eng sodiq va ishonchli do‘stidir. U har doim inson bilan birga bo‘ladi va hech qachon xiyonat qilmaydi. Inson quvonchli paytlarida ham, qayg‘uli damlarida ham kitobdan taskin topadi. Kitob o‘zida jamlangan bilim va hayotiy tajriba orqali insonni to‘g‘ri yo‘lga boshlaydi va unga maqsad sari dadil borishga yordam beradi. Kitob bilan do‘stlashgan insonning bilimi ortadi, fikrlash qobiliyati rivojlanadi va dunyoqarashi kengayadi. Kitob insonni sabr-toqatli, bardoshli va mehnatsevar bo‘lishga o‘rgatadi. Undagi qahramonlar va voqealar orqali inson hayotda qanday yashash, qanday qaror qabul qilish va boshqalar bilan muomala qilishni o‘rganadi. Kitob o‘qigan kishi fikrini ravon ifodalashni biladi va o‘z oldiga qo‘ygan maqsadlariga erishishga intiladi. Kitobning eng muhim xususiyatlaridan biri shundaki, u insonni hech qachon yolg‘on yo‘lga boshlamaydi. Kitob faqat yaxshilikka chorlaydi, insonni ezgulikka undaydi. U insonning ichki dunyosini boyitadi, qalbini poklaydi va unda ijobiy fazilatlarni shakllantiradi. Shu sababli kitobni chin ma’noda sodiq do‘st deb atash mumkin. Bugungi tezkor hayotda turli texnologiyalar rivojlanib borayotgan bo‘lsa-da, kitobning o‘rni va ahamiyati o‘zgarishsiz qolmoqda. Kitob insonni fikrlashga, mulohaza yuritishga va to‘g‘ri xulosa chiqarishga o‘rgatadi. Kitobga mehr qo‘ygan, uni o‘ziga do‘st tutgan inson hayotda hech qachon adashmaydi. Shuning uchun ham kitobni asrab-avaylash, uni sevish va muntazam o‘qish har bir insonning muhim vazifasidir. Kitob yolg‘iz qolgan bola uchun hamroh bo‘ladi. Zerikkanida kayfiyatini ko‘taradi, xafa bo‘lsa ovutadi.

5. Kitob o‘qishning foydali tomonlari

Kitob o‘qish har bir inson uchun juda foydali va muhim odatdir. Kitob bizga yangi bilimlar beradi, fikrlarimizni kengaytiradi va hayotimizni boyitadi. Quyida kitob o‘qishning eng muhim foydali

tomonlari haqida gapirib o‘tamiz. Birinchidan, kitob o‘qish bizning bilimimizni oshiradi. Har bir o‘qilgan kitob yangi so‘zlar, yangi ma’lumotlar va yangi dunyoqarash olib keladi. Masalan, tabiat, tarix, ilm-fan, san’at va boshqa ko‘plab mavzular haqida kitoblar bor. Kitob o‘qigan bola dunyoni yaxshi tushunadi va savollarga javob topishni o‘rganadi. Ikkinchidan, kitob o‘qish fikrlash qobiliyatini rivojlantiradi. Kitobdagi voqealarni tushunish, qahramonlarning harakatlarini tahlil qilish, ularning qilgan ishlaridan saboq olish bola fikrini kuchaytiradi va tafakkur qilishga o‘rgatadi. Bu esa maktabda va hayotda muvaffaqiyatga erishishda yordam beradi. Uchinchidan, kitob o‘qish nutqni boyitadi. Kitob orqali bola yangi so‘zlar o‘rganadi, to‘g‘ri gapirish va yozishni o‘rganadi. Bu uning o‘z fikrini ravon ifodalashiga yordam beradi va boshqalar bilan yaxshi muloqot qilishni o‘rgatadi. To‘rtinchidan, kitob o‘qish odamni tarbiyalaydi. Kitoblarda yaxshi va yomon xulq-atvor, odob-axloq haqida ko‘plab hikoyalar va darslar mavjud. Bu hikoyalardan bola yaxshi fazilatlarni o‘zlashtiradi va odobli, mehribon, halol bo‘lishni o‘rganadi. Beshinchidan, kitob o‘qish vaqtni mazmunli o‘tkazishga yordam beradi. O‘yinchoqlar yoki televizor o‘rniga kitob o‘qish bola uchun foydali mashg‘ulotdir. Kitob o‘qiganda bola zerikmaydi, balki har doim yangi narsalarni kashf qiladi.

Xulosa qilib aytganda, kitob o‘qish — bu bilim olishning eng yaxshi yo‘li, fikrlashni rivojlantirish, nutqni boyitish va yaxshi inson bo‘lib ulg‘ayishda muhim vositadir. Har bir bola kitobni do‘st tutishi va uni ko‘p o‘qishi kerak.

6. Kitob o‘qimaslikning salbiy tomonlari

Kitob o‘qimaslik hayotimizga ko‘plab salbiy ta’sirlar olib kelishi mumkin. Kitob o‘qish — bilim olish, fikrlash va tarbiya topishning eng yaxshi vositasi. Agar odam kitob o‘qimasa, uning bilim darajasi past bo‘lib qoladi va hayotda ko‘p qiyinchiliklarga duch keladi. Birinchidan, kitob o‘qimaslik sababli inson yangi so‘zlar va bilimlarni o‘rganmaydi. Bu esa uning nutqi va fikrlash qobiliyatini susaytiradi. Kitob o‘qimagan bola so‘z boyligi kam bo‘ladi va o‘z fikrini to‘g‘ri ifodalashda qiynaladi. Bu esa uni maktabda va jamiyatda orqada qolishiga olib keladi. Ikkinchidan, kitob o‘qimaslik fikrlash va tafakkur qilish qobiliyatining rivojlanishiga to‘sqinlik qiladi. Kitobdagi qahramonlar va ularning voqealarini o‘rganmaslik, bolaning dunyoni to‘liq tushunmasligiga olib keladi. Bu esa hayotda muhim qarorlar qabul qilishda xatolarga yo‘l qo‘yilishiga sabab bo‘ladi. Uchinchidan, kitob o‘qimaslik tarbiya olish imkoniyatini kamaytiradi. Kitoblarda yaxshi va yomon xulq, odob-axloq haqida ko‘plab hikoyalar bor. Agar bola kitob o‘qimasa, u bu darslardan bebahra qoladi va yomon odatlarga duch kelishi mumkin. Bu esa uning atrofdagilar bilan munosabatlarini buzadi. To‘rtinchidan, kitob o‘qimaslik vaqtni noto‘g‘ri o‘tkazishga olib keladi. Kitobsiz bola ko‘proq televizor ko‘radi, telefon yoki boshqa zararli qurilmalarga berilib ketadi. Bu esa uning sog‘lig‘iga, ko‘zlariga va hatto ruhiy holatiga salbiy ta’sir qiladi. Beshinchidan, kitob o‘qimaslik bilim va ma’rifatdan uzoqlashish demakdir. Bu esa insonning kelajakdagi muvaffaqiyatlariga to‘siq bo‘ladi. Kitob o‘qigan odam dunyoni kengroq ko‘radi, yangi imkoniyatlarni ko‘radi va hayotda muvaffaqiyat qozonadi.

Xulosa qilib aytganda, kitob o‘qimaslik ko‘plab zararlar keltiradi: bilim yetishmasligi, fikrlash zaifligi, tarbiya yo‘qligi va vaqtni behuda o‘tkazish. Har bir bola va katta kitob o‘qishga odatlanishi va uni doimiy hayot do‘stiga aylantirishi kerak.

7. Boshlang‘ich sinflarda kitobxonlikni shakllantirish

Kitobxonlik har bir inson hayotida muhim o‘rin tutadi. Ayniqsa, bolalik davrida, boshlang‘ich sinflarda kitobxonlikni shakllantirish juda katta ahamiyatga ega. Bu davrda bola o‘qishni o‘rganadi, dunyoni kashf etadi va kitobga bo‘lgan qiziqishi shakllanadi. Shuning uchun ham boshlang‘ich sinflarda kitobxonlikni to‘g‘ri va samarali shakllantirish ustuvor vazifa hisoblanadi. Birinchidan, boshlang‘ich sinf o‘quvchilariga kitobni sevdirish kerak. Kitobning qiziqarli hikoyalari, rang-barang rasm va chizmalar orqali bola kitobga mehr qo‘yadi. O‘qituvchilar va ota-onalar bolaga yaxshi kitoblarni tanlab berib, uni o‘qishga rag‘batlantirishlari lozim. Shu tariqa bola kitob o‘qishni zavq bilan boshlaydi. Ikkinchidan, boshlang‘ich sinfda o‘quvchilarga kitob o‘qishning foydalari haqida tushuntirish muhimdir. Kitob o‘qish orqali ular yangi so‘zlar o‘rganadi, fikrlash qobiliyatlari rivojlanadi va nutqlari boyiydi. Bu ma’lumotlar bolaning kitobga bo‘lgan qiziqishini yanada oshiradi. Uchinchidan, boshlang‘ich sinflarda kitobxonlikni shakllantirishda o‘quvchilar bilan kitob muhokamasi, hikoyalar aytish va savol-javob mashg‘ulotlarini o‘tkazish foydali bo‘ladi. Bu usullar orqali bola kitob mazmunini yaxshiroq tushunadi va o‘z fikrini ifoda etishni o‘rganadi. To‘rtinchidan, ota-onalar va o‘qituvchilar bolalarni kitobxonlikka jalb qilish uchun o‘rnak bo‘lishlari kerak. Agar bola atrofidagi kattalar kitob o‘qisa, u ham shunday qilishga intiladi. Shu bilan birga, uyda kitoblar joyi alohida bo‘lishi va bola istalgan paytda kitobga murojaat qilishi mumkin bo‘lishi zarur. Beshinchidan, boshlang‘ich sinflarda kitobxonlikni rivojlantirish uchun maxsus dasturlar va loyihalar tashkil etish foydali bo‘ladi. Masalan, kitob o‘qish tanlovlari, kitoblar haftaligi, kitoblar ko‘rgazmalari va boshqa qiziqarli tadbirlar bolalarda kitobga bo‘lgan mehrni oshiradi. Xulosa qilib aytganda, boshlang‘ich sinflarda kitobxonlikni shakllantirish — bu kelajak avlodning bilimli, donishmand va barkamol inson bo‘lib yetishishi uchun muhim poydevor hisoblanadi. Har bir ota-ona va o‘qituvchi bu borada mas’uliyatni his qilishi va bolalarni kitob o‘qishga mehr uyg‘otishga harakat qilishi lozim.

8. Ota-ona va uy sharoitida kitob o‘qish

Ota-onalar uyda kitob o‘qish muhiti yaratishi lozim:

Kitob o‘qish inson hayotida juda muhim odat hisoblanadi. Ayniqsa, bolalik davrida, boshlang‘ich sinflarda kitobga bo‘lgan qiziqish va mehrni uyg‘otish katta ahamiyatga ega. Uy sharoitida ota-ona bilan birga kitob o‘qish bolaning bilim olish va tarbiyalanish jarayonini mustahkamlaydi. Kitob o‘qish orqali bola yangi so‘zlar o‘rganadi, nutqi rivojlanadi va fikrini aniq ifodalashni o‘rganadi. Ota-ona bola bilan birga kitob o‘qiganida, ular kitobdagi voqealarni birga muhokama qilishadi. Shu orqali bola hikoyalarni yaxshiroq tushunadi, qahramonlarning harakatlarini tahlil qiladi va hayotiy saboqlarni o‘zlashtiradi. Kitobdagi voqealar va qahramonlar bolaning hayotiy qarorlariga ham ta’sir qiladi, unga to‘g‘ri va noto‘g‘rini ajratishni o‘rgatadi. Uyda kitob o‘qish uchun qulay muhit yaratish ham juda muhimdir. Bolaning o‘z kitoblari bo‘lishi, ular uchun alohida javon ajratilishi, kitobga doimiy murojaat qilish imkonini beradi. Bu esa kitobni bola uchun yaqin do‘stga aylantiradi va uni muntazam o‘qishga rag‘batlantiradi. Uy sharoitida kitob o‘qish bolaning o‘zini mustaqil rivojlantirishiga ham yordam beradi, chunki u o‘z vaqtini foydali o‘tkazishni o‘rganadi. Ota-onaning kitob o‘qishga bo‘lgan muhabbati bolaga ham o‘rnak bo‘ladi. Agar bola atrofida kattalar kitobni sevib o‘qisa, u ham shunday odatni qabul qiladi. Shu bilan birga, ota-ona va bola kitobdagi voqealar haqida suhbatlashsa, bu bolaning fikr yuritish va mulohaza qilish qobiliyatini rivojlantiradi, uni boshqalar bilan fikr almashishga o‘rgatadi. Oilada kitob bilan bog‘liq tadbirlar tashkil qilish, masalan, kitob o‘qish soatlari yoki kichik hikoya aytish mashg‘ulotlari bolada kitobga bo‘lgan qiziqishni oshiradi. Uy sharoitida kitob o‘qish, shuningdek, bolani tarbiyalaydi. Kitobdagi qahramonlar va ularning xulq-atvori orqali bola yaxshilikni sevishni, halol va odobli bo‘lishni, kattalarga hurmat ko‘rsatishni va kichiklarga mehr ko‘rsatishni o‘rganadi. Kitob o‘qish bolaning ichki dunyosini boyitadi, uning qalbini poklaydi va ijobiy fazilatlarni shakllantiradi. Natijada, ota-ona va uy sharoitida kitob o‘qish bolani bilimli, mulohazali va tarbiyali bo‘lib ulg‘ayishiga yordam beradi. Har bir ota-ona farzandini kitobga mehr uyg‘otishi, unga kitob o‘qish uchun qulay sharoit yaratishi va o‘zining kitobxonlik namunasi bilan ilhomlantirishi lozim. Kitob bolaga doimiy do‘st bo‘lib xizmat qiladi, uning dunyoqarashini kengaytiradi va kelajakda muvaffaqiyatli bo‘lishiga poydevor yaratadi.

9. Kitob bilan do‘st bo‘lishning ijobiy natijalari

Kitob bilan do‘st bo‘lish — har bir inson hayotida juda muhim va foydali odatdir. Kitob insonni faqat bilimli qilish bilan cheklanmaydi, balki uning fikrlash qobiliyatini rivojlantiradi, tarbiyasini mustahkamlaydi va hayotini yanada mazmunli qiladi. Kitob bilan do‘st bo‘lgan bola har doim yangi narsalarni o‘rganadi, dunyoni yaxshi tushunadi va o‘zini mustahkam rivojlantiradi. Kitob bilan do‘stlashgan odamning bilim doirasi kengayadi. Kitob orqali tabiat, tarix, ilm-fan, san’at va boshqa ko‘plab sohalar haqida ma’lumot olish mumkin. Har bir o‘qilgan kitob bolaning dunyoqarashini kengaytiradi va u yangi imkoniyatlarni ko‘ra boshlaydi. Kitob bilan do‘st bo‘lgan bola maktabdagi darslarda yanada faol bo‘ladi, savollarga javob topishni o‘rganadi va bilimli bo‘ladi. Kitob bilan do‘st bo‘lish fikrlash va tafakkur qilishni rivojlantiradi. Kitobdagi qahramonlar va ularning harakatlari bolaning ongida yangi savollar uyg‘otadi. Bola voqealarni tahlil qiladi, ular asosida o‘z xulosasini chiqaradi va murakkab masalalarni hal qilishga o‘rganadi. Shu tariqa kitob o‘qish tafakkur qobiliyatini kuchaytiradi va bola kelajakda mustaqil qaror qabul qilishga tayyor bo‘ladi. Kitob bilan do‘st bo‘lish nutqni rivojlantiradi. O‘qilgan kitob orqali yangi so‘zlar o‘rganiladi, to‘g‘ri gapirish va yozishni o‘rganish imkoniyati paydo bo‘ladi. Kitob o‘qigan bola o‘z fikrini aniq ifodalashni biladi, boshqalar bilan muloqot qilishni o‘rganadi va ijtimoiy hayotda muvaffaqiyat qozonadi. Kitob bilan do‘st bo‘lish

tarbiyaning ajralmas qismidir. Kitobdagi qahramonlar va voqealar orqali bola yaxshilikni sevishni, halol va odobli bo‘lishni, kattalarga hurmat ko‘rsatishni va kichiklarga mehr ko‘rsatishni o‘rganadi. Shu tariqa kitob bolaning ichki dunyosini boyitadi, qalbini poklaydi va uni yaxshi xulqli inson qilib tarbiyalaydi. Kitob bilan do‘st bo‘lish insonni zerikmas va ijodiy qiladi. Kitob o‘qish orqali bola o‘z tasavvurini rivojlantiradi, hikoyalar yaratadi, voqealarni chiroyli tasavvur qiladi va ijodiy fikrlashga o‘rganadi. Shu bilan birga, kitob hayotdagi murakkab vaziyatlarda maslahat beruvchi, doimiy va sodiq do‘st bo‘lib xizmat qiladi.

Xulosa qilib aytganda, kitob bilan do‘st bo‘lishning ijobiy natijalari beqiyosdir. Kitob bilim beradi, tafakkur qobiliyatini rivojlantiradi, nutqni boyitadi, tarbiya beradi va ijodiy fikrlashga o‘rgatadi. Har bir bola kitob bilan do‘stlashishi va uni hayotdagi eng yaqin, sodiq va ishonchli do‘sti sifatida qabul qilishi lozim. Kitob bilan do‘st bo‘lgan inson har doim bilimli, aqlli, odobli va ijobiy fazilatlarga ega bo‘ladi.

Kitobni qanda qilib o’qish kerak

Kitob o‘qish — bilim olishning eng yaxshi yo‘lidir, lekin kitobni to‘g‘ri o‘qish ham juda muhim. Kitobni faqat ko‘zdan kechirish yoki tezda o‘qish yetarli emas. Har bir kitobni diqqat bilan, tushunib va zavq bilan o‘qish kerak. Shu tarzda kitob o‘qigan bola nafaqat bilim oladi, balki tarbiyalanadi va fikrlash qobiliyati rivojlanadi. Avvalo, kitob o‘qish uchun qulay va sokin joy tanlash zarur. Agar xona shovqinli yoki chalg‘ituvchi bo‘lsa, bola kitobdagi voqealarga diqqatini jamlay olmaydi. Kitobni o‘qish uchun yoritilgan, sokin va qulay o‘rindiqqa ega joy bolaga kitobga to‘liq e’tibor qaratish imkonini beradi. Kitobni o‘qishdan oldin uning nomi, muallifi va mavzusi bilan tanishish foydali. Bu bola kitobdan nima kutishi mumkinligini tushunishga yordam beradi va o‘qishga qiziqishni oshiradi. Kitobni o‘qish jarayonida voqealarni yaxshilab tushunishga harakat qilish kerak. Har bir voqea yoki qahramonning qilgan harakatlarini o‘ylab ko‘rish, ularning nima uchun shunday harakat qilganini tushunishga yordam beradi. Shu bilan bola tafakkur qilishni o‘rganadi va kitobdan ibrat oladi. Kitobni o‘qish jarayonida savol berish ham foydalidir. Bola kitobdagi voqealar haqida savol berishi va javob qidirishi kerak. Masalan, “Nega qahramon shunday qildi?” yoki “Bu voqea menga nima o‘rgatadi?” kabi savollar kitobni chuqur tushunishga yordam beradi. Shu tariqa kitob o‘qish faqat ko‘z bilan o‘qish emas, balki fikrlash va mulohaza qilish jarayoniga aylanadi. Kitobni o‘qishda eslab qolish va qayta o‘qish ham foydalidir. Muhim so‘zlar, voqealar yoki ibratli fikrlarni qayta o‘qish bolaning bilimini mustahkamlaydi. Shu bilan birga, kitobdagi yangi so‘zlarni o‘rganish va ularni kundalik hayotda ishlatish bola nutqini rivojlantiradi. Kitobni o‘qishdan so‘ng o‘qilgan narsalarni muhokama qilish, hikoya qilish yoki qisqacha yozib chiqish ham foydali hisoblanadi. Bola o‘qiganini aytib beradigan bo‘lsa, voqealarni yaxshiroq eslab qoladi, fikrini tartib bilan ifodalashni o‘rganadi va kitobni yanada chuqurroq tushunadi. Shu tarzda kitob o‘qish nafaqat bilim beradi, balki fikrlash, nutq va ijodiy qobiliyatlarni rivojlantiradi.

Xulosa qilib aytganda, kitobni to‘g‘ri o‘qish — diqqat bilan, tushunib, savol berib, qayta o‘qib va muhokama qilib o‘qishdir. Har bir bola kitobni shunday o‘qisa, u nafaqat bilimli, balki tafakkuri rivojlangan, odobli va tarbiyali bo‘lib ulg‘ayadi. Kitob bilan to‘g‘ri do‘stlashish va uni yaxshi o‘qish bola hayotida katta foyda keltiradi.

Xulosa

Kitob — insonning eng yaqin va sodiq do‘sti. U nafaqat bilim beradi, balki fikrlash qobiliyatini rivojlantiradi, nutqni boyitadi va tarbiyaviy ahamiyatga ega. Kitob bilan do‘stlashgan bola har doim yangi narsalarni o‘rganadi, dunyoni yaxshiroq tushunadi va yaxshi xulqli bo‘lib ulg‘ayadi. Ota-ona va uy sharoitida kitob o‘qish bolaga kitobga bo‘lgan muhabbatni uyg‘otadi va uni hayotdagi eng ishonchli yo‘lko‘rsatkichga aylantiradi. Kitobni to‘g‘ri o‘qish — diqqat bilan, tushunib, savol berib va muhokama qilib o‘qish — bolaning bilimini mustahkamlaydi, tafakkurini rivojlantiradi va ijodiy qobiliyatini oshiradi. Shuning uchun har bir bola kitobni do‘sti sifatida qabul qilishi, uni sevib o‘qishi va hayotida kitob bilan doimiy do‘stlashishi lozim. Kitob bilan do‘st bo‘lgan inson har doim bilimli, odobli, tafakkurli va tarbiyali bo‘ladi, kelajakda esa muvaffaqiyatga erishadi.

Foydalangan adabiyotlar

1. Fox, Mem. Reading Magic: How Your Child Can Learn to Read Before School — and Other Read- aloud Miracles. Puffin Books, 2001.
2. I Can Read! Series. HarperCollins Publishers, 1980–hozirgacha.
3. Oxford Reading Tree. Oxford University Press, 1992–hozirgacha.
4. To‘xtaboyev X. Sariq devni minib. — “ O’zbekiston” Toshkent: Yangi asr avlodi, 2018. 12–45-betlar.
5. O‘qish kitobi. 2-sinf uchun darslik. — “ O’zbekiston “Toshkent: Respublika ta’lim markazi, 2021.
6. O‘qish kitobi. 3-sinf uchun darslik. — “ O’zbekiston” Toshkent: Respublika ta’lim markazi, 2022.
7. Alifbe. 1-sinf darsligi. — “ O’zbekiston “ Toshkent: O‘qituvchi nashriyoti, 2020.
8. O’qish savodxonligi I qismi. 1-sinf uchun darslik. — “ O’zbekiston” Toshkent: Qayta ishlangan 2-nashr 2023. 57-bet.
9. Kitonim – oftobim! Zamira buvining ertaklari.